

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie z powództwa J. U., M. P.

przeciwko B. Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 14 lipca 2026 r.,

na skutek skargi powodów na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu w sprawie o sygn. I ACa 2122/23,

z udziałem Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Poznaniu,

- 1. stwierdza, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu w sprawie o sygn. akt I ACa 2122/23 nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. przyznaje M. P. i J. U. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Poznaniu sumę pieniężną w wysokości po 2 500 (dwa tysiące pięćset) złotych za okres od 25 marca 2021 r. do 31 marca 2026 r.;**
- 3. zaleca Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej w sprawie I ACa 2122/23 nie później niż w terminie miesiąca od dnia doręczenia odpisu niniejszego postanowienia;**

**4. nakazuje Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu zwrócić M. P. i J. U. kwoty po 200 (dwieście) złotych uiszczone tytułem opłaty od skargi;**

**5. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Poznaniu na rzecz M. P. i J. U. kwoty po 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu do dnia zapłaty;**

**6. oddala skargę w pozostałym zakresie.**

Paweł Czubik    Leszek Bosek    Marek Dobrowolski

## **UZASADNIENIE**

W dniu 31 marca 2026 r. M. P. i J. U., reprezentowani przez tego samego profesjonalnego pełnomocnika, wnieśli skargi na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu w sprawie I ACa 2122/23.

Skarżący domagają się:

1. stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie I ACa 2122/23;
2. wydania zalecenia Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu w przedmiocie wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej;
3. zasądzenia od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Poznaniu na rzecz skarżących kwoty po 5000 zł;
4. zasądzenia od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Poznaniu na rzecz skarżących kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

W uzasadnieniu obu skarg na przewlekłość skarżący wskazali, że od wpływu odpowiedzi na apelację (20 grudnia 2023 r.), Sąd Apelacyjny w Poznaniu nie podjął żadnych czynności. Oznacza to ponad 27 miesięcy nieuzasadnionej zwłoki po stronie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu oraz ponad 31 miesięcy od pierwotnego wpływu sprawy bez wydania rozstrzygnięcia w sprawie, a nawet bez jakiegokolwiek

wyznaczonego terminu rozprawy. Zaznaczyli, że Sąd Apelacyjny w Poznaniu nie wyznaczył terminu rozprawy apelacyjnej, mimo monitów powodów.

Pismem z 5 maja 2026 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu wskazał, że sprawa skarżących nie należy do kategorii spraw pilnych i planowane jest wydanie zarządzenia w sprawie terminu rozprawy w IV kwartale 2026 roku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest uzasadniona.

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki uznaje się wielomiesięczną beczynność sądu, trwającą co najmniej 12 miesięcy (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 18 maja 2016 r., III SPP 53/16; z 14 lipca 2016 r., III SPP 55/16; z 7 marca 2017 r., III SPP 6/17; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18; z 12 grudnia 2018 r., I NSP 6/18; z 18 października 2022 r., I NSP 256/22; z 26 lutego 2026 r., I NSP 1/26).

Nie jest to jednak ani sztywna cezura czasowa, ani jedyne kryterium oceny sprawności postępowania cywilnego.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że stwierdzenie przewlekłości postępowania jest dopuszczalne wtedy, gdy zwłoka jest nie tylko nadmierna, ale nie znajduje też uzasadnienia w okolicznościach sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 kwietnia 2010 r., III SPP 6/10; z 16 czerwca 2011 r., III SPP 14/11; z 27 marca 2012 r., III SPP 8/12; z 8 listopada 2017 r., III SPP 46/17; z 4 października 2023 r., I NSP 142/23; z 26 lutego 2026 r., I NSP 1/26).

Sama ustawa zobowiązuje wprost do ustalenia, czy i jaki wpływ na sprawność postępowania ma m.in. „charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania” (art. 2 ust. 2 *in fine* ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez

prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, tekst jedn. Dz.U. 2023 r., poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”).

Jak wynika z akt sprawy I ACa 2122/23, apelacja wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Poznaniu w dniu 14 sierpnia 2023 r. (k. 559). W dniu 17 sierpnia 2023 r. wylosowano sędziego referenta (k. 562). Zarządzeniem z 4 grudnia 2023 r. odpis apelacji doręczono pełnomocnikowi powodów (k. 564). W dniu 22 grudnia 2023 r. do Sądu Apelacyjnego w Poznaniu wpłynęła odpowiedź na apelację (k. 567). Zarządzeniem z 18 stycznia 2024 r. skierowano sprawę na rozprawę, natomiast akta pozostawiono do dyspozycji przewodniczącego wydziału i odłożono do spraw oczekujących na wyznaczenie terminu rozprawy (k. 581).

Powyższe ustalenia prowadzą do wniosku, że od dnia ostatniej czynności podjętej przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu (18 stycznia 2024 r.), do dnia wniesienia skarg na przewlekłość (31 marca 2026 r.), a zatem przez okres ponad 26 miesięcy Sąd Apelacyjny w Poznaniu nie wyznaczył terminu posiedzenia celem rozpoznania apelacji. Nie ulega zatem wątpliwości w świetle przytoczonego wyżej utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, że uzasadniona jest podstawa do stwierdzenia przewlekłości.

Konsekwencją stwierdzenia, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu w sprawie o sygn. I ACa 2122/23 nastąpiła przewlekłość postępowania, był obowiązek Sądu Najwyższego rozstrzygnięcia w przedmiocie żądania skarżących zasądzenia na ich rzecz kwoty po 5000 zł tytułem odpowiedniej sumy pieniężnej.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy o skardze na przewlekłość, minimalna wysokość sumy pieniężnej jaką należało zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz skarżącej wynosi 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość. Postępowanie w niniejszej sprawie rozpoczęło się 25 marca 2021 r., co oznacza, że zasądzić należało odszkodowanie za pięć zakończonych lat postępowania, tj. po 2500 zł. W pozostałym zakresie żądanie należało oddalić.

Z uwagi na to, że w sprawie nie został wyznaczony termin rozprawy apelacyjnej, na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość

Sąd Najwyższy zalecił jej wyznaczenie w terminie miesiąca od dnia zwrotu akt do Sądu Apelacyjnego w Poznaniu.

O kosztach postępowania skargowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1<sup>1</sup>, 3 i 4 w związku z art. 99 k.p.c. w związku z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość oraz § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2026, poz. 118).

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość należało z urzędu zwrócić skarżącemu uiszczoną opłatę od skargi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Czubik    Leszek Bosek    Marek Dobrowolski

[kf]

[a.ł]